

Використання інформаційно-комунікаційних технологій для формування іншомовної комунікативної компетентності на уроках англійської мови

Мельник І.В.

магістрантка

*Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини*

ilona.melnyk@udpu.edu.ua

З розвитком зв'язків України з іншими державами, її вихід в Європейський та світовий простір, нові політичні, соціально-економічні та культурні реалії вимагають радикальних змін у галузі вивчення іноземних мов. Процеси реформування національної системи освіти потребують оновлення і модернізації освітніх технологій і методів навчання.

Початок ХХІ ст. характеризується інтенсивним впровадження новітніх інформаційних-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) у викладання іноземної мови, створюючи нові, більш ефективні шляхи навчання. Швидкий темп сучасного життя та інформатизація суспільства зумовлюють безпосереднє використання мобільних телефонів, планшетів та інших пристроїв на заняттях, зокрема з іноземної мови. Тому одним з пріоритетних напрямків в освіті стали технології мобільного навчання, що забезпечують динамічність та ефективність освітнього процесу [3, с. 4].

Використання ІКТ у викладанні англійської мови дозволяє відійти від традиційних форм навчання; підвищити індивідуалізацію навчальної діяльності здобувачів освіти; оптимізувати засвоєння мовних структур та граматичних правил; подолати монотонність заняття при формуванні мовленнєвої та комунікативної компетентності здобувачів освіти у процесі вивчення англійської мови.

Проблеми використання ІКТ у навчанні іноземних мов здобувачів освіти та студентів розглянуто у працях Є. Азімова, С. Канатової, М. Кларіна, О. Крюкової, Л. Морської, Е. Носенко, Є. Полат, Г. Селевко, П. Сердюкова та інших.

Не зважаючи на те, що вченими проведено багато досліджень з проблеми використання ІКТ в освітньому процесі в загальній середній школі, вона і досі залишається відкритою для вивчення.

У процесі навчання здобувачі освіти набувають комунікативної компетентності – здатності користуватися мовою залежно від конкретної ситуації. Вони навчаються комунікації у процесі самої комунікації. Мовленнєва взаємодія за співучасті вчителя відбувається в різноманітних формах: парах, тріадах, невеликих групах, усією групою. Із самого початку здобувачі освіти оволодівають усіма видами мовленнєвої діяльності. У

рамках навчання мовлення широко використовуються опори різних видів: змістові і смислові, словесні і зображальні.

Сучасний стан розвитку інформаційних технологій та особливий інтерес до них наших здобувачів освіти дає учителю широкий спектр можливостей для їхнього використання в освітньому процесі. Це є саме тією діяльністю, яка зараз найбільше цікавить дітей, де вони можуть себе проявити і де вони іноді знають навіть більше за вчителя. Використання мобільних телефонів, комп'ютерів, Інтернету, відеокамер з метою створення творчих проектів дає можливість здобувачам освіти проявити свої здібності, винахідливість, реалізувати своє «я». Також варто зазначити, що застосування такого мобільного сервісу, як «Kahoot», допомагає використовувати електронні ресурси для діагностики знань в розважальній формі [6]. Ця програма розроблена для створення вікторин, дидактичних ігор і тестів. Використання додатку «Kahoot» на уроках англійської мови значно пробуджує розвиток внутрішньої мотивації здобувачів освіти, їм подобається пізнавати нове, з'являється інтерес до вивчення іноземної мови і умови для досягнення певних цілей.

Креативний напрямок діяльності полягає в активній роботі здобувачів освіти по інформаційному забезпеченню. Це може бути випуск власної газети чи інформаційного бюлетеня іноземною мовою чи написання окремих статей по актуальних проблемах, виступи іноземною мовою на шкільному радіо, ведення щоденника подій, випуск святкової листівки, створення шкільного веб-сайту в Інтернеті та інше [2, с. 213].

Для розвитку іншомовної комунікативної компетентності вчитель може також використовувати і навчальний фільм – це спеціально підготовлений в методичному і режисерському плані аудіовізуальний засіб навчання, призначений для створення природних ситуацій мовного спілкування, що має велику силу емоційного впливу на здобувачів освіти за рахунок синтезу основних видів наочності (зорової, слухової, моторної, образної, екстралінгвістичної та ін.) або ж будь-який відео уривок від 30 секунд до 1 хвилини, який можна використати для повторення лексики і розширення словникового запасу [1, с. 203].

Автентичні відеоматеріали пропонують в реальному контексті більшу різноманітність зразків мови і мовлення, включаючи різні регіональні акценти, загальноповсякденну і спеціальну лексику та ідіоми, оскільки їх використовують носії мови [5, с. 48]. Вони забезпечують широкі можливості для оволодіння іншомовною культурою. Однак, ці відеоматеріали орієнтовані головним чином на здобувачів освіти з доброю мовною підготовкою, так як для початківців вони представляють значні труднощі, пов'язані зі швидкістю мовлення, його індивідуальними характеристиками, діалектними особливостями, фоновим шумом і т.д.

Використання ІКТ дозволяє досягти цілей, поставлених комунікативно-орієнтованим навчанням англійської мови та у педагогічній діяльності в цілому. Такий підхід дає можливість стимулювання

когнітивних процесів здобувачів освіти (здатність до розумового сприйняття і переробки зовнішньої інформації), адже вони беруть активну участь у процесі навчання, заохочення висловлення власної думки, вираження своїх почуттів і використання власного досвіду [4].

Отже, впровадження ІКТ створює передумови для інтенсифікації освітнього процесу. Вони дозволяють на практиці використовувати психолого-педагогічні розробки, що забезпечують перехід від механічного засвоєння знань до оволодіння вмінням самостійно здобувати нові знання. Комп'ютерні технології сприяють розкриттю, збереженню і розвитку особистісних якостей здобувачів освіти, а найголовніше – допомагають у формуванні іншомовних комунікативних навичок здобувачів освіти на уроках англійської мови та заохочують здобувачів освіти до вивчення англійської мови і у подальшому житті.

Список використаних джерел

1. Брухаль Я. Б., Білик О. О. Сутнісні характеристики технології мобільного навчання іноземної мови як педагогічної інновації/ Я. Б. Брухаль, О. О. Білик// Молодий вчений. Серія: Педагогічні науки. - 2017. - № 6 (46).-с . 201 -205
2. Красуля А. В. Інноваційні освітні технології у вищій школі: модель змішаного навчання / Трансформації в українській освіті і наукових дослідженнях: світовий контекст: матеріали міжнародної наукової конференції, 25-26 травня 2017 р., м. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. - Ч. 1 - С. 211-215.
3. Корнієнко О.М. Сучасні педагогічні технології // Англійська мова література. 2008. №28. с. 9-12
4. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови. К.: OxfordUniversityPress. 1988.
5. Ніколаєва С. Ю. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу в середніх навчальних закладах / С. Ю. Ніколаєва. - К, 1996. - 96 с.
6. Guo H. (2014). Analysing and Evaluating Current Mobile Applications for Learning English Speaking [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: [https://englishagenda.britishcouncil.org/sites/default/files/filefield_paths/analysing_and_evaluating_current_mobile_applications_v2 . pdf](https://englishagenda.britishcouncil.org/sites/default/files/filefield_paths/analysing_and_evaluating_current_mobile_applications_v2.pdf). (Дата звернення 22.10.2020)